

Zebratuin - ontwerp voor dubbele tuin te Amsterdam

Tuinoppervlak: 150 m²
Type: dubbele achtertuin van stadswoningen
Af te koppelen: geschat 100 m²
Doorlatendheid: vermoedelijk slecht doorlatend
Te bergen: 2,5 m³ (25 mm, T=2)
Categorieën: (1) slecht, (2) klein, (3) zichtbaar

Dubbel

De tuin in dit ontwerp hoort bij twee woningen. Vroeger was het namelijk een gemeenschappelijke tuin. De huidige bewoners wilden meer privacy, zonder een volledige splitsing. Met een grote vijver en twee vrijstaande muren (kamerschermen) is deze wens te realiseren.

Waterpeil

Een vijver kan alleen als waterberging fungeren als het waterpeil kan stijgen en dalen. Want de 'lege' ruimte is de feitelijke opvang. Ook mogen in de vijver geen lelijke randen ontstaan als het peil terugzakt. Deze vijver kan makkelijk enkele centimeters stijgen en dalen. Door het grote oppervlak ontstaat bij een kleine stijging toch al een redelijke berging.

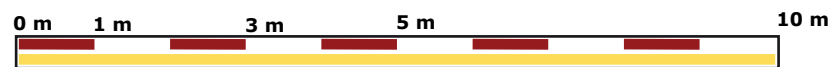
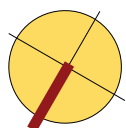
Groter

De vijver is het gemeenschappelijke element van beide tuinen. Daarnaast hebben de bewoners een eigen deel dat ze verschillend hebben ingericht. De gezamenlijke tuin geeft een groot 'gevoel'. Daardoor is hier relatief een veel grotere vijver mogelijk dan in een afgescheiden tuin.

Deze tuin is onderdeel van een reeks tuinen ontworpen in het kader van het project 'Watertuinen'. In 'Watertuinen' wordt onderzocht hoe regenwater kan worden opgevangen in particuliere tuinen en welke bijdrage dat kan leveren aan de gemeentelijke wateropgave.

Projectdeelnemers: Tauw; Noël van Dooren landschapsarchitect; Buro Mien Ruys en Van Paridon & De Groot. Financiers: Stimuleringsfonds voor Architectuur, Stichting RIONED, STOWA, gemeenten Leeuwarden en Dordrecht. Karen de Groot heeft deze tuin in 2000 in samenwerking met H+N+S Landschapsarchitecten ontworpen en uitgevoerd.

Uitgangspunten

Alle voorbeeldtuinen op deze site zijn volgens dezelfde uitgangspunten ontworpen:

- Eerst is gekeken wat nodig is om 25 mm op te vangen (bij een 'gemiddeld grote regenbui' die ruwweg eens per twee jaar ($T=2$) valt);
- Daarna is gekeken of ook 55 mm kan worden opgevangen (bij een 'extreem zware regenbui' die ruwweg eens per 100 jaar ($T=100$) valt);
- In het tuinontwerp is zo mogelijk een opvang voor 55 mm opgenomen;
- Is 25 mm het best haalbare, dan komt er een overstort naar het riool voor overtollig water.

Bij een tuin op goed doorlatende grond (zandbodem) kunt u met de getallen van 25 mm en 55 mm veilig de benodigde berging berekenen. Zie www.riool.info voor meer informatie.

De voorbeeldtuinen zijn ontworpen door deskundigen. Zij hebben de doorlatendheid van de bodem en de efficiëntie van de ontworpen berging meegewogen. De opvang kan daarom afwijken van de maat die uit de 'veilige rekensom' zou volgen.

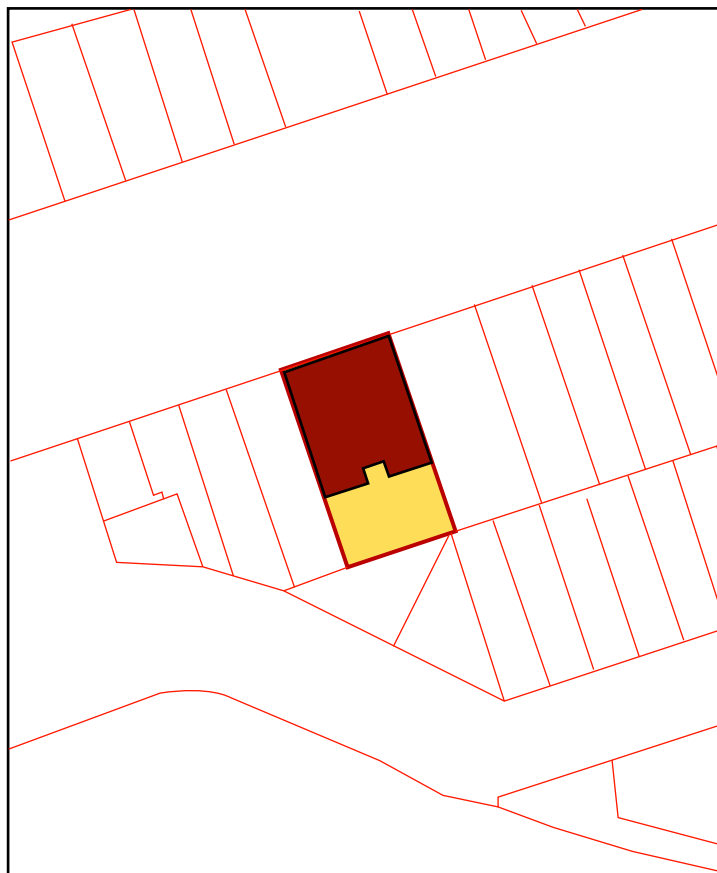
Om het technische uitgangspunt te combineren met een mooi tuinontwerp, zitten in de meeste ontwerpen twee lagen. Een zichtbare laag met objecten of ruimte waarin ook kleine buien al tot verandering in de tuin leiden. En een onzichtbare laag met 'lege' ruimte die alleen bij extreem grote buien in werking treedt.

Technische onderbouwing voor deze tuin

De huidige tuin was niet bedoeld om regenwater af te koppelen. Maar het water in de vijver kan wel enigszins stijgen en dalen. In feite kunnen we hier terugrekenen: de maximale stijging van de vijver bepaalt de maximale opvang. Het dakoppervlak van ongeveer 100 m² zou bij een bui van 25 mm ($T=2$) ruimte vragen voor 2,5 m³ water. Met een oppervlak van 40 m² zou het vijverwater dan 10 cm stijgen. Is de maximale stijging bijvoorbeeld niet meer dan 5 cm, dan is de vijver bij een bui van 10-12 mm vol. Een overstort naar het riool voorkomt dan overstromingen.

Met zogenaamde schanskorven (korven van gaas, gevuld met stenen) is een vrijstaande muur gestapeld, die in een grote vijver staat. Aan beide zijden van de vijver zijn terrassen met grind.

Situering van de kavel in de omgeving. De bovenzijde van het schema is het noorden. Eén centimeter in het schema is 10 meter in werkelijkheid. De ontwerptekening kan op details afwijken van dit schema.

Schema's en doorsnede van de Zebratuin. De twee burens hebben elk een duidelijk eigen deel van de tuin. Dat eigen deel ligt aan en om een gemeenschappelijke vijver. In die vijver staan twee slim geplaatste muren, die voldoende gevoel van privacy geven.

